

A Fővárosi Ítéltábla a **felperesi képviselő neve (felperesi képviselő címe)** által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek, dr. Rostás Imre ügyvéd (**alperesi képviselő címe**) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen felelősség megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. március 26-án meghozott 4.G.41.440/2012/12. számú ítélete ellen a felperes részéről 13. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét nem fellebbezett részében nem érinti, a marasztalási keresetet elutasító részében megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 8.711.987 (Nyolcmillió-hétszáztizenegyezer-kilencszáznolcvanhét) forintot, továbbá 100.000 (Százezer) forint másodfokú perköltséget;

kötelezi alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 697.000 (Hatszázkilencvenhétezer) forint le nem rótt jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes alapításától 2011. január 19-ig közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkező tagja volt a **T.-SZ. K. Sz.** Korlátolt Felelősségű Társaságnak (a továbbiakban: társaság), amelynek másik tagja az alperes házastársa volt.

A számviteli törvény szerinti beszámoló letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségének a társaság utoljára a 2009. évi beszámoló tekintetében tett eleget, amelynek adatai szerint a 2009. december 31-i fordulónapon 3.620.000 forint összegű saját tőkével és 8.788.000 forint összegű kötelezettséggel rendelkezett.

Az alperes és házastársa a társaságban lévő üzletrészeit 2011. január 19-i keltezéssel aláírt üzletrész adásvételi szerződéssel összesen 10.000 forint vételárért eladták **F. T. ...** állampolgárságú vevőnek. Ezt követően a társaság székhelye új címre került áthelyezésre. A cégbíróság a társaság kérelme alapján 2011. január 20-án meghozott végzésével elrendelte az üzletrész átruházásával és a székhely áthelyezésével kapcsolatos adatváltozás 2011. január 19-i hatállyal történő bejegyzését a cégjegyzékbe.

Miután a társaság új székhelyén nem volt fellelhető, a cégbíróság ismeretlen székhelyű cég

megszüntetésére irányuló eljárást folytatott, és 2012. február 23-án meghozott, a Céglőzönyben 2012. április 12-én közzétett, fellebbezés hiányában 2012. április 28-án jogerőre emelkedett végzésével elrendelte a társaság törlését.

Felperes a 2012. augusztus 22-én előterjesztett keresetében annak megállapítását kérte, hogy alperes korlátlanul felel a társaság felperessel szemben 8.711.987 forint összegben fennálló ki nem elégített tartozásáért. Állította, a társaság cégjegyzékből történt törlésének időpontjára tekintettel a ki nem elégített tartozásokért alperest terhelő felelősségre a 2006. évi V. törvény (Ctv.) 93. § (2) bekezdését kell irányadónak tekinteni. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a társaság felperessel szembeni, a csatolt végrehajtói kartonon tételesen és összezszerűen megjelölt, összesen 8.711.987 forint adótartozásért alperes korlátlan felelőssége fennáll. A számára közvetlen irányítást biztosító üzletrész 2011. január 19-i átruházásakor ugyanis a társaság már nem volt fizetőképes, alperes nem bizonyította, hogy az üzletrész átruházása során jóhiszeműen járt el, ugyanakkor a társaság megszüntetési eljárást követő törlése időpontjában a saját tőkéjének 50 %-át meghaladó, a felperessel szemben fennálló ki nem elégített tartozást hagyott hátra.

Alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Elsősorban arra hivatkozott, a perindítást megelőzően 2012. március 1. napjától hatályon kívül helyezett Ctv. 93. § (2) bekezdése már nem alkalmazható, így annak alapján a társaság felperessel szemben fennálló, kielégítetlen tartozásaiért korlátlan felelőssége nem állapítható meg. Felelőssége megállapításának feltételei e rendelkezés alkalmazhatósága esetén sem állnak fenn, mert az üzletrész átruházása időpontjában a társaság fizetőképes volt, egyebekben pedig üzletrésze átruházásakor jóhiszeműen járt el.

A felperes 2013. március 5-én 10. sorszám alatt, majd 2013. március 11-én 11. sorszám alatt azonos tartalommal előterjesztett beadványaiban akként „pontosította” kereseti kérelmét, hogy a korlátlan felelősség megállapítása mellett alperest a társaság vele szemben fennálló 8.711.987 forint ki nem elégített adótartozása megfizetésére kérte kötelezni. Az alperes kötelezésére irányuló kereseti kérelmét azzal indokolta, hogy a cégjegyzékből már törölt társaság ki nem elégített tartozásának összezszerűsége tekintetében nem áll fenn olyan körülmény, amely annak jövőbeni alakulását befolyásolhatná, abban változást eredményezhetne. Ezért amennyiben e tartozásért az alperes korlátlan felelőssége mint jogalap megállapítható, a követelés alperessel szembeni érvényesítését, alperesnek e tartozás megfizetésére kötelezését kizáró körülmény hiányában alperes marasztalásának feltételei fennállnak. Nincs jogszabályi akadálya annak, hogy a Ctv. 93. § (2) bekezdése alapján indult perben a bíróság a korlátlan felelősség megállapítása mellett a társaság meghatározott összegű, ki nem elégített tartozása megfizetésére kötelezze alperest. Ezzel összefüggésben az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 63. § (2) bekezdése alkalmazása körében kialakult bírói gyakorlatra (BDT2012.2645; BH2012.295) is utalt.

Az elsőfokú bíróság a 2013. március 26-án megtartott tárgyalásról készült 12. sorszámú jegyzőkönyvben foglalt végzésével a 10. és 11. sorszámon előterjesztett keresetváltoztatást a Pp. 146/A. § (1) és (6) bekezdése alapján elutasította.

Ezt követően az elsőfokú bíróság 2012. március 26-án meghozott 4.G.41.440/2012/12. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes korlátlanul felel a **T.-SZ. K. Sz. Kft.** felperes felé ki nem elégített 8.711.987 forint összegű követelésének kiegyenlítéséért, továbbá alperest a felperes részére 200.000 forint perköltség, valamint az államnak külön felhívásra 522.700 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

Az ítélet indokolása szerint a felperes marasztalásra irányuló keresetét mint meg nem engedett keresetváltoztatást a Pp. 146/A. § (6) bekezdése alapján meghozott végzésével az elsőfokú bíróság

azért utasította el, mert felperes jogszabályba ütközően a megállapítás és a marasztalás iránti kereseti kérelmét egyaránt fenntartotta. Figyelemmel volt továbbá az elsőfokú bíróság arra is, hogy a Ctv. 93. § (2) bekezdése kizárólag megállapítási kereset előterjesztésére ad lehetőséget, így annak alapján marasztalásra irányuló kereseti kérelem előterjesztésére nem volt lehetőség.

A megállapításra irányuló kereseti kérelemre nézve az elsőfokú bíróság a BDT2008.1874 számon közzétett eseti döntésben, valamint a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) 15. § (2) bekezdésében foglaltakra is utalva kifejtette, a tag korlátlan felelősségének megállapítására irányuló keresetet a felelősség átfordulását megalapozó magatartás tanúsításának időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezések alapján kell elbírálni. Tekintettel arra, hogy a társaságban közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkező alperes üzletrészének átruházására 2011. január 19-én került sor, az alperest ezzel összefüggésben esetlegesen terhelő felelősség vizsgálata során a Ctv. 93. § (2) bekezdésének az üzletrész átruházás időpontjában hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a társaságnak a cégjegyzékből megszüntetési eljárást követő törlésekor a kereseti kérelemben megjelölt összegű, ki nem elégített tartozása állt fenn a felperessel szemben, amely tartozás meghaladta a cég saját tőkéjének 50 %-át. Az is megállapítható volt, hogy a társaságban többségi irányítást biztosító alperesi üzletrész átruházása időpontjában a társaság fizetéseképtelen volt, valamint hogy az üzletrész átruházásakor alperes nem járt el jóhiszeműen. Mindezek alapján a társaság felperessel szemben fennálló, ki nem elégített tartozása tekintetében alperest a Ctv. 93. § (2) bekezdése szerinti korlátlan felelősség terheli.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet részbeni megváltoztatásával alperesnek a társaság 8.711.987 forint ki nem elégített adótartozása megfizetésére kötelezését is kérte.

A fellebbezés szerint a törvény indokolásában foglaltakból megállapíthatóan a Ctv. 93. §-ának az volt a célja, hogy a korlátozott felelősség áttörésével biztosítsa annak lehetőségét, hogy a cég volt tagjának a cég törlését eredményező magatartása esetén a törölt cég hitelezői a volt tagtól végelszámolási, illetve felszámolási eljárás hiányában is kielégítést nyerhessenek. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakat megsértve járt el, amikor a Ctv. 93. § (2) bekezdését nem céljával összhangban értékelve, azt kiüresítve anélkül hozott a társaság felperessel szemben fennálló pénztartozása tekintetében alperes korlátlan felelősségét megállapító ítéletet, hogy a módosított kereseti kérelemnek megfelelően e tartozás megfizetésére alperest kötelezte volna. Azt, hogy az alperes pontosított kereseti kérelem szerinti marasztalásának nem volt jogszabályi akadálya, a Ctv. 93. § (2) bekezdésében, illetve 118/A. § (2) bekezdésében foglaltakhoz hasonlóan a jogutód nélkül megszűnt gazdasági társaság volt tagja korlátlan felelősségének megállapítása iránti perindításra lehetőséget biztosító Cstv. 63. § (2) bekezdése alkalmazása körében - az elsőfokú eljárásban előadottak szerint - kialakult bírói gyakorlat mellett az is alátámasztja, hogy a Ctv. 93. § (2) bekezdésére alapított perben felülvizsgálati eljárásban meghozott határozatában a Kúria hatályában fenntartotta a korlátlan felelősség megállapítása mellett az alperest a kielégítetlenül maradt társasági tartozás megfizetésére kötelező jogerős másodfokú határozatot (EBH2010.2148).

Az elsőfokú bíróság a felperesi hitelezői igény kielégítésének lehetőségét csorbítja azáltal, hogy a törvény szövegének kizárólag szó szerinti értelmezése alapján alperes terhére törvényes úton kikényszeríthetetlen felelősséget állapít meg.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Fővárosi Ítéletábró az elsőfokú bíróság ítéletét a felperesi fellebbezés korlátai között bírálta felöl, az alperes korlátlan felelősségét megállapító, továbbá a perköltségre vonatkozó, joghatályos alperesi fellebbezés hiányában a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint jogerőre emelkedett ítéleti rendelkezések

vizsgálata a másodfokú eljárásnak nem képezte tárgyát.

A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozott.

A felperes fellebbezése annak tartalma szerint arra irányult, hogy a Fővárosi Ítéltábla adjon helyt az alperes marasztalása iránt az elsőfokú eljárásban 10. és 11. sorszám alatt előterjesztett, az elsőfokú bíróság által a 12. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzéssel a Pp. 146/A. § (1) és (6) bekezdése alapján elutasított kereseti kérelemnek.

Tekintettel arra, hogy a Pp. 254. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárás az elsőfokú bíróság ítéletével együtt a per folyamán hozott egyéb határozatok felülvizsgálatára is kiterjed azon végzések kivételével, amelyek ellen fellebbezésnek egyáltalán nincs helye, vagy amelyek külön fellebbezéssel támadhatók, az elsőfokú bíróság 12. sorszámú végzése pedig nem minősül a másodfokú felülvizsgálat körén kívül eső határozatnak, nem volt eljárásjogi akadálya annak, hogy az ítélet elleni felperesi fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla a marasztalásra irányuló kereseti kérelmet elutasító 12. sorszámú végzést is felülbírálja.

Az alábbiakban kifejtettek szerint a Fővárosi Ítéltábla nem osztotta az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontját, hogy az alperes marasztalása iránt előterjesztett kereseti kérelem meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül, ezért a Pp. 146/A. § (6) bekezdése szerinti elutasításának van helye. Ugyanakkor miután a marasztalási kereset elbírálásához szükséges valamennyi adat az elsőfokú eljárás irataiban rendelkezésre áll, a marasztalási kereset megalapozottságát a Fővárosi Ítéltábla érdemben vizsgálta.

A Ctv. 93. § (2) bekezdése azokat a feltételeket állapítja meg, amelyek fennállta esetén a cégjegyzékből megszüntetési eljárást követően törölt cég azon többségi befolyással rendelkező volt tagját (részvényesét) is korlátlan felelősség terheli a cég ki nem elégített tartozásaiért, akit a rá egyébként irányadó jogszabályi rendelkezések alapján - korlátozott tagi (részvényesi) felelősségére figyelemmel - ilyen helytállási kötelezettség nem terhelne. E jogszabályi rendelkezés tehát elsődlegesen a tag (részvényes) egyébként korlátozott felelősségét áttörő felelősségtelepítő szabály, amelynek célja - amint arra fellebbezésében a felperes is helytállóan hivatkozott - a megszüntetési eljárást követően törölt céggel szemben fennmaradt hitelezői követelések volt tag (részvényes) által történő kielégítése.

A Ctv. 93. § (2) bekezdése alapján a cég hitelezőjét a volt tag felelősségének megállapítása iránt megillető perindítási jog pedig olyan sajátos, „sui generis”, önálló perindítási jogosultság, amely független az egyéb megállapítási kereset Pp. 123. §-ában megállapított feltételeinek fennálltától. Vagyis az ilyen kereset előterjesztésének a felperes jogainak az alperessel szembeni megóvása szükségessége mellett az sem feltétele, hogy - a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejártának hiányában vagy valamely más okból - marasztalási kereset ne legyen előterjeszthető.

Mindezekből következően sincs jogszabályi akadálya annak, hogy a hitelező a Ctv. 93. § (2) bekezdése alapján indított perben a volt tag (részvényes) marasztalását is kérje, amint arra a Ctv. 93. § (2) bekezdése alkalmazása körében kialakult bírói gyakorlatra utalva fellebbezésében a felperes ugyancsak helytállóan hivatkozott.

A felperes 10., illetve 11. sorszám alatti módosított keresete annak tartalma szerint (Pp. 3. § (2) bekezdése) a Ctv. 93. § (2) bekezdése szerinti alperesi felelősségre mint jogalapra hivatkozással az eredeti megállapítási kereset helyett előterjesztett marasztalási kereset, amely a Pp. 146/A. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltak szerint nem keresetváltoztatása, ily módon a Pp. 146/A. §-ában

foglaltak szerinti meg nem engedett keresetváltoztatásnak sem minősülhet. Tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a marasztalási keresetet a Pp. 146/A. § (6) bekezdése alapján végzéssel elutasította és ítéletében kizárólag az alperes Ctv. 93. § (2) bekezdése szerinti felelőssége fennálltát bírálta el.

Tekintettel arra, hogy az alperes korlátlan felelősségét a **T.-SZ.** Kft. felperessel szemben fennálló 8.711.987 forint összegű tartozásáért az elsőfokú bíróság ítéletével jogerősen megállapította, amely követelés lejárta nem volt vitatott az alperes részéről, nem kétséges, hogy az alperes felperes javára történő marasztalásának jogszabályi feltételei is fennállnak.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - annak fellebbezett részét nem érintve - a marasztalási keresetet elutasító részében a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és alperest a felperes részére 8.711.987 forint megfizetésére kötelezte.

A felperesi fellebbezés eredményre vezetett, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján alperest kötelezte a felperes 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alkalmazásával a jogi képviselő által kifejtett tevékenységgel arányban állóan mérsékelt összegben megállapított jogi képviselői munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére, míg a felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt jogorvoslati illeték viseléséről a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2016. április 5.

Dr. Tibold Ágnes s.k.
a tanács elnöke

Dr. Felker László s.k.
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s.k.
bíró